

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Pintér Marianne jogutódjaként a Budapesti 384. számú Ügyvédi Iroda tagjaként eljáró dr. Ádám György ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a ... főtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. április 7. napján kelt 64.P.26.265/2009/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg - felhívásra - az államnak 24.000 (Huszonnégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes az 1959. november 25-én meghozott ítéletével ...t - mások mellett a felperesi jogelőd sérelmére elkövetett - emberek törvénytelen megkínzása és kivégzése által elkövetett háborús bűntett, valamint más bűncselekmények miatt halálbüntetésre és teljes vagyonekobzásra ítélte; a halálbüntetést végrehajtották. A ...val szemben meghozott ítéletet az alperes 2006. március 6-án hatályon kívül helyezte, az emberek törvénytelen kivégzése által elkövetett háborús bűntett miatt emelt vád alól felmentette, az emberek törvénytelen megkínzása által elkövetett háborús bűntettként értékelt cselekményeket négy rendbeli hivatali hatalommal visszaélés bűntettének minősítette és emiatt, valamint egyéb bűncselekmények miatt indított büntető eljárást megszüntette.

Az alperes a 2006-ban ítéletet hozó büntető bírói tanács elnöke, az alperes büntető kollégiumának vezetője és sajtószóvivője, a 2006-ban kelt ítéletről az írott sajtóban több helyen kifejtette a véleményét. A ... című napilap 2006. május 19-i számában többek között a következőket írta „A koncepció ítélet felületes tényállásából kiszűrhető „bántalmazások” törvényesen csak hivatali bűncselekményként voltak

értékelhetők, amelyek 1959-ig elévültek, tehát már nem voltak üldözhetők. Háborús bűntettnek a tényállási elemek hiánya miatt nem minősülhettek."

A felperesi jogelőd keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes becsületét és emberi méltóságát sértette meg azzal, hogy az alperes bírása több helyen és több cikkben - különösen a ... 2006. május 19-i számában - megvédte az alperes 2006-ban hozott ítéletét, annak ellenére, hogy jogszabályi lehetősége erre nem volt. A jogsértés miatt 5 forint nem vagyoni kártérítés megfizetését is kérte. A felperesi jogelőd elhalálózása miatt félbeszakadt peres eljárást végrendeleti örökösként folytató felperes a keresetet kegyeleti jogára hivatkozással, jogelődje személyiségi jogának megsértésére alapítva, változatlanul fenntartotta. Előadta, hogy bár a per tárgyává tett alperesi nyilatkozatokban nem nevezik néven a felperesi jogelődöt, az azokban hivatkozott kényszervallatási cselekmény az ítéletben név szerint is megemlített felperesi jogelőd sérelmére valósult meg, így a kényszervallatással kapcsolatban írottak rá is vonatkoznak. Az alperes bírójának a nyilatkozatában foglaltak azáltal sértők, hogy hivatali bűncselekményként minősítik a jogelőd sérelmére megvalósított cselekményt, holott az háborús bűntett volt, amely nem évült el. Előadta: a felperesi jogelőd egész életében az elszenvedett szörnyűségek hatása alatt állt, a pert végigkísérte, egyebek mellett halálához is az e történések miatt kialakult állapota vezetett.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal érvelt, hogy a sérelmezett cikkek a felperesi jogelődre vonatkozó megállapítást nem tartalmazzák, azokból rá nem vonható le következtetés, személye nem beazonosítható, ebből fakadóan keresetindítási joga sem volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 21.000 forint kereseti illetéket. Ítéletének az indokolásában a felperes keresetösségi jogára vonatkozóan kifejtette, hogy személyiségi jogi perekben a perbeli legitimáció gyakorlatilag korlátlan és az ügy érdemére tartozó kérdés, hogy a per tárgyává tett jogsértés valóban megtörtént-e vagy sem. Az elsőfokú bíróság a keresetet érdemben találta alaptalannak, hangsúlyozva, hogy az alperes nyilatkozatai a büntető ügyben sértettként szereplő felperesi jogelődre nem vonatkoznak, vele kapcsolatban jogsértő kifejezést vagy utalást nem tartalmazzák, a nyilatkozatokból személye sem beazonosítható.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel annak hatályon kívül helyezését, és a keresetnek történő helyt adást kérve azzal, hogy az alperes a személyiségi jog megsértését súlyos törvénysértéssel valósította meg, mert nyilatkozatát a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény (Bjt.) 28. § (2) bekezdésébe ütköztetően tette meg, mely eljárás a törvénysértést megkettőzi. Hivatkozása szerint az alperes nyilatkozatában az ítéletből idézett szövegrész a becsület és az emberi méltóság megsértésével a felperesi jogelődre vonatkozik, és az a valótlan kijelentés is róla szól, miszerint a bűncselekmény hivatali bűntettként 1959-ig elévült. Az alperes a 2006-ban meghozott ítéletében annak kimondásával, hogy a felperesi jogelőd sérelmére megvalósult

bűncselekmény elévült, a felperesi jogelőd emberi méltóságát súlyosan megsértette, ezáltal az alperes és a felperesi jogelőd között jött létre kárkötelmi jogviszony. Azzal érvelt, hogy az alperes alkalmazottja a 2006. május 19-i lapszámban megjelent válaszában a bántalmazásokra utalt, és mivel a bántalmazás az egyik szenvedő alanya a felperesi jogelőd volt, megállapítható a felperesi jogelődre utalás és így a személyiségi jog megsértése is. A felperesi jogelőd érintettsége nagyon sok személyben tudatosult is. Előadta: a kényszervallatás békeidőben valóban hivatali bűncselekmény, háború esetén azonban - céljától függetlenül - el nem évülő háborús bűntett volt, így az alperes részéről nyilatkozó bíró válaszcikke súlyosan törvénysértő megállapításokat tartalmaz, ezért is jóval súlyosabb a felperesi jogelőd sérelmére megvalósított személyiségi jogsértés.

Az alperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult. Változatlanul arra hivatkozott, hogy a per tárgyává tett sajtónyilatkozatokban a felperesi jogelőd nevének említésére nem került sor, és nem történt a jogelődre vonatkozó, a személyiségi jogsértés megállapítására alkalmas utalás sem. Ebből következik, hogy az alperes a felperesi jogelőd személyhez fűződő jogát nem sértette meg. Előadta: az a körülmény, hogy az alperes részéről nyilatkozó büntető kollégiumvezető esetlegesen a Bjt. szabályait megsértette, nem a felperesre és nem a perre tartozó kérdés. Kifejtette: az elsőfokú eljárásban a felperes ugyan hivatkozott a Bjt. 28. § (2) bekezdésében foglaltakra, azonban nem kérte annak megállapítását, hogy a személyhez fűződő jog megsértése súlyos törvénysértéssel valósult meg, ezért a fellebbezésben előadott kérelme meg nem engedett keresetváltoztatás, amit figyelmen kívül kell hagyni. Érvelt azzal is, hogy az ügy büntetőjogi minősítése személyiségi jog megsértésére nem alkalmas.

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, a Fővárosi Ítéltábla az arra alapított, a felhívott jogszabályi rendelkezés helytálló alkalmazásával meghozott ítéleti döntésével mindenben egyetértett. Kifejezetten a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel emeli ki a Fővárosi Ítéltábla a következőket:

A Ptk. 76. § értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése.

A rendelkezésre álló peradatokból kitűnően az alperes alkalmazásában álló bíró a ... által elkövetett bűncselekmények korábbi ítélettől eltérő minősítéséről, és ennek a büntethetőségre gyakorolt hatásáról tájékoztatta a közvéleményt. Valamely bűncselekménynek a törvényi minősítése - ahogyan arra az alperes helytállóan hivatkozott - önmagában az ügy sértettjének a személyiségi jogát nem érinti. Így az adott esetben - függetlenül attól, hogy a felperesi jogelődöt ismerők tudomást szerezhettek arról, hogy a sérelmére elkövetett bűncselekmények jogi minősítése

megváltozott - az alperes a felperesi jogelőd becsületét és emberi méltóságát nem sértette meg. Nem hagyható figyelmen kívül az, hogy a büntetőjogi felelősségre vonás során a bíróság nem a bűnelkövető és a sértett közötti jogviszonyt bírálja el. Erre tekintettel sem lehet helytálló az a felperesi érvelés, amely szerint a ... által a felperesi jogelőd sérelmére elkövetett bántalmazás büntetőjogi megítélésének a változása a felperesi jogelőd emberi méltóságát sérti.

Azt is helyesen észrevételezte az alperes, hogy a felperes fellebbezése meg nem engedett keresetmódosítást tartalmaz, tekintve, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban nem terjesztett elő kérelmet azon a címen, hogy az alperes alkalmazottja a sérelmezett tájékoztatásokat a rá vonatkozó törvényi előírások megszegésével tette meg, így a Pp. 247. § (1) bekezdésében foglalt korlátozás miatt ilyen kérelmet a fellebbezési eljárásban már nem terjeszthet elő.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - utalva helyes indokaira - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-án keresztül alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, és a 15. § (1) és (3) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak felhívásra az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja szerint megállapított fellebbezési eljárási illetéket. Az alperes költségigényt nem terjesztett elő, ezért a Fővárosi Ítéltáblának arról határoznia nem kellett.

Budapest, 2011. január 19.

Dr. Sággy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Varga Edit s.k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró